

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Ιουλίου 2015

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2015, στην οποία διατυπώνεται γνώμη του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για το 2015

(2015/C 272/21)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής να δρομολογηθεί νέα στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση —με την ονομασία «Ευρώπη 2020»— που να βασίζεται σε ενισχυμένο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό βιώσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Βάσει των προτάσεων της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 14 Ιουλίου 2015 σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης και στις 21 Οκτωβρίου 2010 απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών ⁽²⁾. Οι δυο τους συναποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές» τις οποίες τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη στις εθνικές οικονομικές πολιτικές και τις πολιτικές απασχόλησης.
- (3) Στις 8 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση ⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2014 και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για το 2014. Στις 28 Νοεμβρίου 2014, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, η Επιτροπή διατύπωσε τη γνώμη της για το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος του της Μάλτας για το 2015.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρούνται με την απόφαση 2014/322/ΕΕ του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών για το 2014 (ΕΕ L 165 της 4.6.2014, σ. 49).

⁽³⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2014, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2014 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για την περίοδο 2014 (ΕΕ C 247 της 29.7.2014, σ. 83).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11).

- (4) Στις 28 Νοεμβρίου 2014 η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2015 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Την ίδια ημέρα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Μάλτα δεν προσδιορίζεται ως ένα από τα κράτη μέλη για τα οποία θα διενεργηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (5) Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την τόνωση των επενδύσεων, την εντατικοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την υλοποίηση υπεύθυνης και ευνοϊκής για την ανάπτυξη δημοσιονομικής εξυγίανσης.
- (6) Στις 26 Φεβρουαρίου 2015 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεσή της για τη Μάλτα για το 2015. Στην έκθεση αυτή αξιολογήθηκε η πρόοδος της Μάλτας όσον αφορά την αντιμετώπιση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που είχαν εγκριθεί στις 8 Ιουλίου 2014.
- (7) Στις 17 Απριλίου 2015 η Μάλτα υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2015 και στις 30 Απριλίου 2015 το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2015. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (8) Επί του παρόντος, η Μάλτα υπάγεται στο διορθωτικό σκέλος του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης μετά την κατάργηση της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος τον Ιούνιο του 2015⁽²⁾. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2015, η κυβέρνηση σχεδιάζει σταδιακή μείωση του ονομαστικού ελλείμματος σε 1,6 % του ΑΕΠ το 2015 και περαιτέρω σε 0,2 % του ΑΕΠ το 2018. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2015, το υπερβολικό έλλειμμα μπορεί να θεωρηθεί ότι διορθώθηκε το 2014. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, η κυβέρνηση σχεδιάζει την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου —ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση σε διαρθρωτικούς όρους— μέχρι το 2019, ένα έτος μετά την περίοδο του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο δείκτης του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σταδιακά σε 61,2 % το 2018. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι εύλογο. Φαίνεται να υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί κάποια απόκλιση από την απαιτούμενη προσαρμογή κατά 0,6 % του ΑΕΠ για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου το 2015 και το 2016. Το 2015 η βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου προβλέπεται να είναι 0,1 % του ΑΕΠ χαμηλότερη από την απαιτούμενη. Μολονότι η προσαρμογή που προβλέπεται για το 2016 είναι σύμφωνη με την απαιτούμενη, υπάρχει κίνδυνος απόκλισης αν συνεκτιμηθούν τα έτη 2015 και 2016. Τα μέτρα για τη στήριξη των προγραμματισμένων στόχων για το έλλειμμα από το 2016 και μετά δεν έχουν προσδιοριστεί επαρκώς. Ως εκ τούτου, θα χρειαστούν περαιτέρω μέτρα το 2015 και 2016. Με βάση την αξιολόγησή της όσον αφορά το πρόγραμμα σταθερότητας, και λαμβανομένων υπόψη των εαρινών προβλέψεων του 2015 της Επιτροπής, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Μάλτα αναμένεται να συμμορφωθεί σε γενικές γραμμές με τις διατάξεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης.
- (9) Η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Μάλτας κινδυνεύει μακροπρόθεσμα, ιδίως ενόψει της προβλεπόμενης αύξησης των δαπανών λόγω της δημογραφικής γήρανσης. Στο συνταξιοδοτικό σύστημα, η θεομοδετημένη αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης εισάγεται με πολύ αργούς ρυθμούς και δεν υπάρχει καμία συγκεκριμένη σύνδεση μεταξύ της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης και του προσδόκιμου ζωής. Η Μάλτα έχει αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος με μέτρα για την αγορά εργασίας και την εισαγωγή των συντάξεων του τρίτου πυλώνα, και έχει προβεί σε νέες εξαγγελίες πολιτικής στο εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, αλλά δεν έχουν ακόμη ανακοινωθεί και εφαρμοστεί μέτρα για τη βελτίωση της βιωσιμότητας και της επάρκειας του συστήματος. Έχει αρχίσει η εφαρμογή της στρατηγικής για το εθνικό σύστημα υγείας του 2014, με στόχο τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και παράλληλα την επίτευξη της οικονομικής του βιωσιμότητας, η οποία πρέπει να παρακολουθείται.
- (10) Η Μάλτα έχει λάβει μέτρα για να βοηθήσει τον πληθυσμό της στον συνδυασμό του επαγγελματικού και οικογενειακού βίου, ιδίως με την παροχή φορολογικών κινήτρων, τη συνέχιση της παροχής δωρεάν κέντρων παιδικής μέριμνας και τη θέσπιση ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων. Ταυτόχρονα, η αυξημένη ζήτηση μακροχρόνιας άτυπης περίθαλψης και η έλλειψη κατάλληλων δεξιοτήτων μπορεί να εμποδίζει τις γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας να αναζητήσουν εργασία στην αγορά εργασίας. Τον Ιούνιο του 2014, δημοσιεύτηκε εθνική στρατηγική αλφαριθμητισμού και στρατηγική για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης. Συνεχίζονται επίσης οι εργασίες για την ευθυγράμμιση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων με τις ανάγκες της αγοράς, αν και δεν υπάρχουν ακόμη απτά αποτελέσματα.
- (11) Έχουν καταβληθεί προσπάθειες για τη δημιουργία ενός πλαισίου όσον αφορά τη χρήση εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις κεφαλαιαγορές, ιδίως μέσω της επανεξέτασης του καθεστώτος εκκίνησης επιχειρήσεων Malta Enterprise και του εξαγγελθέντος προγράμματος επενδύσεων για την εκκίνηση επιχειρήσεων. Συνεχίζονται επίσης οι εργασίες για τη δημιουργία αναπτυξιακής τράπεζας, οι οποίες απαιτούν παρακολούθηση.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

⁽²⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2015/1025 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2015, για την κατάργηση της απόφασης 2013/319/ΕΕ σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στη Μάλτα (ΕΕ L 163 της 30.6.2015, σ. 35).

- (12) Οι προσπάθειες της Μάλτας για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και ενθάρρυνση της φορολογικής συμμόρφωσης με την επιδίωξη ενός εξορθολογισμένου πλαισίου εισπραξης εσόδων βαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Αν και οι εργασίες συνεχίζονται, απαιτούνται συγκεκριμένα μέτρα για να επιταχυνθεί η χρήση ηλεκτρονικών πληρωμών.
- (13) Η διάρκεια των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων έχει μειωθεί σημαντικά με την καθιέρωση υποχρεωτικών ηλεκτρονικών συμβάσεων και την ενίσχυση των αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών. Θα πρέπει να μειωθεί περαιτέρω, με την εφαρμογή των εξαγγελθέντων μέτρων και ιδίως με την πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού και την καθιέρωση συστήματος παρακολούθησης. Το κόστος των μεταφορών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Μάλτας. Αν και πρόσφατα δρομολογήθηκε μεταρρύθμιση στον τομέα των μεταφορών, μένει ακόμη να παρουσιάσει η κυβέρνηση ολοκληρωμένη στρατηγική στον τομέα των μεταφορών.
- (14) Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων προβλέπει μέτρα για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, πέραν εκείνων που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη χώρα. Επομένως, η Μάλτα έχει σημειώσει κάποια πρόοδο στη συμμόρφωση με την ειδική για τη χώρα σύσταση του 2014 όσον αφορά την αύξηση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος. Επίσης, στο στάδιο ολοκλήρωσης βρίσκεται ένα σχέδιο νόμου. Με τη θέσπιση και την εφαρμογή του, αναμένεται να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος, ιδίως μέσω της ψηφιοποίησης των δικαστικών διαδικασιών και της προώθησης εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών.
- (15) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε σφαιρική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Μάλτας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2015 για τη χώρα. Προέβη επίσης σε αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων, καθώς και της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις που διατυπώθηκαν προς τη Μάλτα τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Μάλτα, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 4 κατωτέρω.
- (16) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (17) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη επίσης σε ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Βάσει της ανάλυσης αυτής, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα με νόμισμα το ευρώ, η Μάλτα θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Μάλτα να αναλάβει δράση το 2015 και το 2016 προκειμένου:

1. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να επιτύχει δημοσιονομική προσαρμογή 0,6 % του ΑΕΠ για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου το 2015 και το 2016.
2. Να λάβει μέτρα για τη βελτίωση της απόκτησης βασικών δεξιοτήτων και να μειώσει περαιτέρω την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου προωθώντας τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.
3. Να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και να συνεχίσει την εν εξελίξει μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, μεταξύ άλλων επισπεύδοντας την ήδη θεσμοθετημένη αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης και συνδέοντάς την εν συνέχεια με τις μεταβολές του προσδόκιμου ζωής.
4. Να βελτιώσει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, ιδίως χάρη σε μη τραπεζικά μέσα.

Βρυξέλλες, 14 Ιουλίου 2015.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ ΕΕ C 272 της 18.8.2015, σ. 98.